

ми заслуговуємо кращого, то навіть поганий з нами стане хорошим, а якщо гіршого, то навіть хороший з нами стане поганим». Отож багато залежить від нас самих, наскільки ми перебороли себе, адже найбільша перемога – це перемога над самим собою.

Кожній людині, не говорячи вже про представників різноманітних професій, подібно хірургу, який рятує життя, немає часу на роздуми: треба негайно застосувати необхідні мовленнєві прийоми, щоб виграти словесний поєдинок. Володіння словом – це зброя, якій передують знання, досвід, уміння, навички, логіка, ораторська майстерність, обізнаність у різних питаннях. Праведний Іоанн Кронштадтський говорив: «Якщо людина щось погано думає про мене, я якось це відчуваю, і якщо добре – також про це знаю». Особливо сильною є молитва за людину. Кажуть: «Найбільшим проявом любові до ближнього є молитва». Невипадково на Русі на запитання, як ви живете, відповідали: «Вашими молитвами...», а на усіх шляхах бажали Янгола Охоронця. Ця культура багато в чому втрачена, і наша мета її відновити.

ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У ДУСІ ПРАВОСЛАВ'Я

Голубош Г. В.

студентка 3-го курсу

Рівненського коледжу Національного університету біоресурсів

і природокористування України

м. Рівне, Україна

Кріцак І. В.

кандидат юридичних наук, підполковник поліції,

помічник начальника

Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області

м. Івано-Франківськ, Україна

*На засадах високих духовно-культурних цінностей
є можливість видавати унікальні наукові праці,
здатні суттєво змінити свідомість людини.*

Актуальність духовно-ціннісного виховання молоді. Масштабні соціально-політичні трансформації в країні мають помітний негативний вплив на розвиток молоді особистості. Такі процеси особливо відображаються на її характері та свідомості. Часто ставиться під загрозу духовно-моральний розвиток підростаючого покоління. Ключовим

завданням у цьому напрямку є закладення міцних основ православної віри у загальну та вищу освіту. Держава має стояти на сторожі освітніх процесів, щоб завадити згубним проявам сучасного світу.

Аналіз української історії свідчить про високу духовну культуру нашого народу. Не випадково українська держава у народі звалась «Свята Русь», адже люди жили однаково свято як у монастирях, так і в миру. Формувалися високі духовно-ціннісні основи нашого народу, що закладені глибоко на генному рівні, визначалася самобутність української державності.

Сьогодні молодь дізнається більше про релігію, багато людей старшого покоління приходять у храми завдяки своїм дітям. Генфонд нації настільки багатоманітний, що усі ті добрі чи погані сторони нашого соціуму можуть проявитися у майбутніх поколіннях. Це ж стосується і негативних явищ, що мають згубний вплив на суспільну мораль, громадянську правосвідомість, на ставлення людей у суспільстві один до одного, визначають відношення поваги до закону і праці. Зрештою, такі процеси особливо відображаються на вчиненні особами протиправних діянь. Так, А. Я. Данилюк та інші автори, зокрема А. М. Кондаков, В. А. Тишков, наголошують, що у період зміни духовно-ціннісних орієнтирів порушується духовна єдність у суспільстві, змінюються життєві пріоритети, відбувається підірвання цінностей старшого покоління, деформуються традиційні для всієї країни моральні норми і установки [1, с. 4].

Виходячи з цих позицій, в українському суспільстві настав час прогресивних змін, передусім на рівні громадянської свідомості. Кожен повинен внести свою лепту у зміну суспільства на краще. Нині «почав відчуватися брак свідомо прийнятних для більшості громадян принципів і правил життя, відсутня злагода в питаннях коректної і конструктивної соціальної поведінки, вибору життєвих орієнтирів [1, с. 4-5].

Нова українська реальність відкрила багато перспектив високої освіченості та грамотності сучасної молоді. Немало з них обрали шлях здобуття освіти за кордоном, вивчення декількох іноземних мов, однак багато особистостей рідко повертається на Батьківщину, вони не мислять національною свідомістю, не плекаються соками дерева родоводу. Ми покидаємо домашній затишок і спішимо на місця праці, щоб принести користь для держави; відвідуємо святі місця, щоб насититися Благодаттю Божою. Великий відтік молоді і старшого покоління за кордон призвів до духовного зубожіння, цвіт української нації асимілюється з іншими народами і національностями. Держава повинна проводити масштабну ідеологічну роботу, починаючи з дитячих садочків, загальної і вищої школи і закінчуючи усіма сферами суспільної життєдіяльності. Л. А. Семакова, А. М. Єгорова відзначають,

що сьогодні загальноосвітні процеси є найважливішим фактором, що забезпечує соціокультурну модернізацію суспільства, тому духовно-моральний розвиток особистості – один з найголовніших орієнтирів сучасної освіти [2, с. 84].

Необхідність розроблення Концепції духовно-морального розвитку і виховання молоді. У Концепції модернізації української освіти слід передбачити надважливі завдання правильного сприйняття оточуючого світу на засадах істинних основоположних засад. Вони вироблені українським соціумом здавна, а нині лише потребують свого відновлення. Для цього необхідні глибокі знання історичних процесів. Ні для кого не секрет, що вітчизняна історія, яка викладається в школах, не є об'єктивною, не враховуються загальноосвітні процеси і тенденції. Кожен історик оперує фактами, але мало хто задається причинами тих чи інших подій і явищ, від яких, власне, і залежить подальший успіх державотворення.

Формування у молоді духовної культури має відбуватися із раннього віку. З молоком матері дітям необхідно прививати високі цінності та ідеали. Тоді молодь виростатиме самостійною у прийнятті рішень, поважно ставитиметься до старшого покоління і буде здатною до успішної соціалізації. Концепція духовно-морального розвитку і виховання молоді особистості в Україні повинна відповідати передусім усталеним національним, а не міжнародним стандартам виховання. Ми бачимо, як світ активними темпами розвивається, проте не завжди все сучасне є корисним. Історичне минуле, переосмислене та вироблене віками, є запорукою прогресивних змін.

На загальнодержавному рівні не приділяється належної уваги духовно-моральному розвитку особистості. До цих пір Закон Божий не став викладатися на рівні з усіма навчальними дисциплінами. Слід пам'ятати, що людина складається з трьох складових: Духу, Душі і Тіла. Тому духовна освіта, духовне виховання повинні бути на першому місці, а всі інші науки і навчальні дисципліни – доповнювати формування особистості. На думку А. Я. Данилюк, важливим є здійснення у процесі соціалізації послідовного розширення і зміцнення ціннісно-сислової сфери особистості, формування здатності людини оцінювати і свідомо вибудовувати на основі традиційних моральних норм та ідеалів ставлення до себе іншими людьми, суспільством, державою, Батьківщиною, світом загалом [1, с. 9].

Розроблення подібної Концепції на загальнодержавному рівні є пріоритетним завданням, і до таких процесів мають залучатися найрізноманітніші верстви населення шляхом створення сучасних Інтернет-майданчиків (платформ). Сьогодні вкрай необхідна мобілізація усіх націй і народностей, що проживають в Україні, заради її

відновлення, подібно як це відбувається у Японії, де кожен член суспільства відчуває свою відповідальність за суспільні процеси. А в основі такої концепції повинні лежати державні стандарти у сфері освіти, що здатні впливати на формування концепції і, зрештою, на характер сучасного національного виховання на засадах ціннісних ідеалів.

Роль православ'я у духовно-освітніх процесах виховання молоді.

Метою і завданням духовно-морального розвитку особистості є виховання дітей у дусі релігії, поваги до морально-етичних цінностей інших народів і національностей, з чітким знанням та усвідомленням національних процесів. Якщо брати в комплексі навчально-виховний процес, то, все ж таки, виховання молоді є на першому місці. Водночас система базових національних цінностей є тим ґрунтом, на основі якого можлива духовно-моральна консолідація багатонаціонального українського суспільства. Важливу роль тут відіграють вчителі, науково-педагогічні працівники, які повинні здійснювати викладання на високих духовно-моральних принципах.

Надзвичайно гострою є проблема розвитку моральної і духовної культури суспільства, що пов'язана з необхідністю звернення школи до релігійного виховання. На загальнодержавному рівні вже зроблені окремі спроби у цьому напрямку, і вони увінчалися небаченим успіхом. На думку Л. А. Семакової та А. М. Єгорової: «Як один з найважливіших засобів розкриття морального і духовного потенціалу особистості, стимулювання його розвитку і введення в навчальний процес є «Основи релігійних культур і світської етики»» [2, с. 85]. Обов'язковість викладання такого предмета має здійснюватися з ухилом в глибокі вітчизняні традиції. Особливо слід акцентувати на розробленні, формуванні та впровадженні державної ідеології. Вважаємо, що вона була б доброю основою для утвердження православ'я як загальнонаціональної релігії українського народу. Інтеграція православної культури в загальноосвітні процеси є нагальною потребою, адже це унікальний шанс для духовно-морального виховання у правильному руслі, на засадах загальносвітового досвіду існування православ'я, національних традицій, починаючи від вивчення життя Києво-Печерських святих і закінчуючи сьогоднішнім днем.

В сучасній школі однією із найважливіших педагогічних характеристик викладання предмета «Основи православної культури» є формування в молоді знань, розуміння і шанобливого ставлення до релігії як національної духовної традиції, що лежить в основі історичної та сучасної культури країни [2, с. 84]. За допомогою православ'я є унікальна можливість вплинути на свідомість людини задля вибору нею правильних життєвих орієнтирів та найголовніше – спасіння людської душі. Тому надзвичайно важливо глибоко вивчати релігійну

(православну) культуру українського народу, відкривати нові світи духовних істин. Адже відмінність православ'я від інших релігій полягає у тому, що це найкоротший шлях до пізнання Бога. Саме православ'я допомагає правильно його славити – так, як це визначено у православних догматах святими отцями на основі Євангелія та Закону Божого.

Практична сторона проблеми. По-перше, особлива внутрішня настроєність Духу на православному богослужінні допомагає якнайкраще зібратись з духовними силами та сконцентруватися на молитві. Тому, молячись удома, не відчуємо того, що відбувається на духовному рівні у Храмі. Душа людини потребує постійного підживлення Божественними соками древа Церкви Христової. Не випадково, за апостольськими правилами, хто більше трьох разів не відвідав богослужіння без поважних причин, у перші віки християнства відлучався від Церкви.

Неймовірна Божественна Благодать та налаштованість Духу допомагає якнайкраще впорядкувати внутрішнє життя людини, сприяє зібраності, виконанню Заповідей Божих, чистоті помислів, відкритості до людей, щирості, бажанню послужити ближньому, допомагає зрозуміти труднощі і людське горе, а також успішно викоринювати неправду.

По-друге, православ'я пропонує обирати «царський», тобто середній шлях до Спасіння, вдосконалюватися духовно у міру власних сил і можливостей. Воно відкидає зайву емоційність і спонукає до чутливості внутрішнього світу. Діапазон думок при цьому настільки широкий, що спонукає до творення добрих справ, а також шедеврів художньої, літературної чи іншої творчості. Цей стан триває рівно до тих пір, доки людина не переходить межу дозволеного, коли руйнується гармонія з її внутрішнім світом, тому так важливо берегти як чистоту помислів, так і тілесну чистоту.

Саме гармонія із самим собою є прерогативою подальшого життєвого та професійного успіху. При цьому слід ясно окреслити межі дозволеного, не переступати їх. Також важливо бути вимогливим до самого себе, спокійним і врівноваженим, щоб чітко організувати ритм життя, підтримувати внутрішню і зовнішню впорядкованість. Дисонанс гострого ритму життя не дає відчуття людські біди і страждання. Тому надзвичайно важливо час від часу бувати серед обездолених, у сиротинцях, будинках перестарілих, хоспісах, місцях позбавлення волі, притулках для покинутих дітей, щоб хоч якось пом'якшити закам'яніле серце людини. Крім того, важливо відвідувати Храми, подавати «за здоров'я» близьких і «упокій», адже від цього залежить спасіння нашої душі. Це особливо облагороджує людину, возвеличує її серце і душу, думки і розум, дає можливість піднятися над усім земним, над мирською суетою. Це називається торжеством

православного духу, який надихає на особливу радість, відганяє усе погане. В результаті піднесеного стану душі в людині розкриваються благородні таланти.

Здавалось би, що не обов'язково звертатися до Божих заповідей, можна просто говорити про моральність, про загальнолюдські цінності. Однак багатовікова історія свідчить, що поняття добра в кожному суспільстві трактується по-різному, воно може змінюватися з часом, а заповіді – незмінні, і вони є відправною точкою для виявлення відмінностей між добром і злом, а значить – і основою духовності [2, с. 86]. Отже, можливості духовно-морального та релігійного виховання молоді у душі православ'я безмежні, в його основі повинні лежати релігійні норми і заповіді Божі.

На підвалинах наукових здобутків вчених вибудовуються власні наукові напрацювання. Переконаємось, як важливо знати історію та процеси, з нею пов'язані, причини та умови тих чи інших подій, що є запорукою прогресивних змін і досягнень у державі.

Література:

1. Данилюк А. Я., Кондаков А. М., Тишков В. А. Концепция духовно-нравственного развития и воспитания личности гражданина России. – М. : «Просвещение», 2010. – 23 с.
2. Семакова Л. А., Егорова А. М. Интеграция уроков музыки и ОРКСЭ как фактор формирования духовно-ценностных ориентиров школьников. Культура. Духовность. Общество. 2013. № 4. С. 84-87.

ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дудник В. В.

студентка юридичного факультету

Науковий керівник: Савіщенко В. М.

доктор юридичних наук, доцент,

професор кафедри загальноправових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

м. Дніпро, Україна

Актуальність даної теми полягає в тому, що аналіз правового статусу адвоката на основі дослідження таких 3-х аспектів: правова основа діяльності інституту адвокатури; правовий статус адвоката в Україні; конституційно-правові реформи адвокатури в Україні у контексті евроінтеграції.